

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

**MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
BETWEEN THE UNITED NATIONS
DEVELOPMENT PROGRAMME AND
THE COORDINATION CENTRE FOR LEGAL AID
PROVISION**

This Memorandum of Understanding (hereinafter referred to as "MOU") is entered into by the United Nations Development Programme (hereinafter referred to as "UNDP"), a subsidiary organ of the United Nations, an intergovernmental organization established by its Member States, and the Coordination Centre for Legal Aid Provision (hereinafter referred to as "Coordination Centre"), individually referred to as "Party" and collectively referred to as "Parties".

WHEREAS UNDP serves in many respects as the operational arm of the United Nations at the country level, and works with partners in numerous countries to promote sustainable development, the eradication of poverty, the advancement of women, good governance and the rule of law, as rooted in the spirit of Sustainable Development Goals and the Human-Rights Based Approach;

WHEREAS pursuant to the Regulations on the Coordination Centre for Legal Aid Provision approved by Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine No. 504 of 6 June 2012, the Coordination Centre is the state institution responsible for the establishment and effective functioning of the free legal aid system in Ukraine, and ensuring its accessibility and quality;

WHEREAS this MOU is in line with and subsidiary to the Agreement between the United Nations and the Government of Ukraine relating to the establishment of a United Nations (UN) office in Ukraine as of 6 October 1992, and the Agreement between the Government of Ukraine and the United Nations Development Programme (UNDP) as of 18 June 1993, and with the UN Partnership Framework between the UN and the Government of Ukraine (UNPF) 2018 – 2022, and the UNDP Country Programme Document (CPD) 2018 – 2022;

**МЕМОРАНДУМ ПРО ВЗАЄМОРОЗУМІННЯ
МІЖ ПРОГРАМОЮ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ ТА КООРДИНАЦІЙНИМ
ЦЕНТРОМ З НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**

Цей Меморандум про взаєморозуміння (далі – «Меморандум») укладений між Програмою розвитку Організації Об'єднаних Націй (далі – «ПРООН»), допоміжним органом Організації Об'єднаних Націй, міжурядовою організацією, створеною її державами-членами, та Координаційним центром з надання правової допомоги (далі – «Координаційним центром»); ПРООН та Координаційний центр у подальшому іменуються окремо як «Сторона» та спільно як «Сторони».

БЕРУЧИ ДО УВАГИ, що ПРООН діє здебільшого як виконавчий підрозділ Організації Об'єднаних Націй на рівні держав і працює з партнерами в багатьох країнах задля сприяння сталому розвитку, подолання бідності, розвитку можливостей для жінок, належному врядуванню та верховенству права, вкорінені у відповідності до Цілей сталого розвитку та підходу, заснованого на дотриманні прав людини;

БЕРУЧИ ДО УВАГИ те, що відповідно до Положення про Координаційний центр з надання правової допомоги, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 червня 2012 року № 504, Координаційний центр є державною установою, відповідальною за формування та забезпечення функціонування в Україні ефективної системи безоплатної правової допомоги, забезпечення її доступності та якості,

БЕРУЧИ ДО УВАГИ те, що цей Меморандум відповідає і підкріплює Угоду між Урядом України та Організацією Об'єднаних Націй про заснування Представництва Організації Об'єднаних Націй (ООН) в Україні від 6 жовтня 1992 року, Угоду між Урядом України та ПРООН від 18 червня 1993 року та Рамкову програму партнерства між Урядом України та ООН (ППРООН) на 2018 – 2022 роки та Програмний Документ ПРООН для країни (CPD) на 2018 – 2022 роки.

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

<p>WHEREAS Ukraine as a Member State of the United Nations has declared that it is committed to implementing in full the Agenda 2030 for Sustainable Development adopted by the UN General Assembly in September 2015, and that the Sustainable Development Goals (SDGs) contained therein shall serve as a standard for public policy in Ukraine.</p>	<p>БЕРУЧИ ДО УВАГИ те, що Україна як держава-член Організації Об'єднаних Націй заявила про своє зобов'язання щодо повного виконання Порядку денного у сфері сталого розвитку до 2030 року, прийнятого Генеральною Асамблеєю ООН у вересні 2015 року, і що цілі сталого розвитку (далі – ЦСР), що містяться в ньому, слугуватимуть як стандарт публічної політики в Україні.</p>
<p>NOW, THEREFORE, the Parties agree as follows:</p>	<p>ЗАРАЗ І НАДАЛІ, Сторони домовились про таке:</p>
<p style="text-align: center;">Article I Purpose</p> <p>The purpose of this MOU is to provide a framework for cooperation and to facilitate collaboration between the Parties, on a non-exclusive basis, in areas of common interest, including first and foremost the advancement of the SDGs in Ukraine, based on principle of equality for all.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття I Мета</p> <p>Метою цього Меморандуму є створення основи для співробітництва та взаємодії між Сторонами на невиключній основі у сферах, що становлять взаємний інтерес, включаючи, в першу чергу, просування ЦСР в Україні на засадах рівності для всіх.</p>
<p style="text-align: center;">Article II Areas of Cooperation</p> <p>2.1 The Parties agree to cooperate on:</p> <p>2.1.1. Ensuring sustainable and inclusive access to justice and legal empowerment supporting inclusive growth and the effective implementation of Agenda 2030 and its SDGs at the national and local levels;</p> <p>2.1.2. Widening citizen access to non-discriminatory, transparent and highly qualified legal aid provisions; strengthening investment in access to justice, especially for vulnerable groups, who are the most exposed to legal and justice problems and who are at the core of the 2030 Agenda principle of leaving no one behind;</p> <p>2.1.3. Improving the processes of the development and implementation of state policy in the field of free legal aid, using innovative approaches;</p>	<p style="text-align: center;">Стаття II Сфери співробітництва</p> <p>2.1 Сторони домовились про співробітництво у таких сферах діяльності:</p> <p>2.1.1. Забезпечення сталого та інклюзивного доступу до правосуддя та розширення правових можливостей, підтримуючи інклюзивне зростання та ефективну імплементацію Порядку денного 2030 та глобальних ЦСР на національному та місцевому рівнях;</p> <p>2.1.2. Розширення доступу громадян до недискримінаційного, прозорого та висококваліфікованого надання правової допомоги; підсилення вкладу до забезпечення доступу до правосуддя, особливо що стосується вразливих груп, які найбільше стикаються з правовими проблемами та проблемами правосуддя, що є основою принципу Порядку денного 2030, не залишаючи нікого осторонь.</p> <p>2.1.3. Удосконалення процесів розробки та впровадження державної політики у сфері надання безоплатної правової допомоги шляхом запровадження інноваційних підходів до них.</p>

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

<p>2.1.4. Improving the quality of free legal aid, in particular by improving the standards of free legal aid quality provisions and tools for monitoring and implementing such standards;</p> <p>2.1.5. Strengthening the capacity of the free legal aid system to use alternative dispute resolution methods, in particular mediation, in order to protect the rights of vulnerable groups.</p> <p>2.2 As part of such cooperation, the Parties, therefore, agree to:</p> <p>2.2.1. Jointly design and implement capacity-building activities for the Coordination Centre and its sub-national departments – regional and local centres for free secondary legal aid provision; Ensure the materials, agendas, approaches used, and outcomes achieved have a specific human rights lens (including a focus on equal rights and opportunities for women and men, and the human rights of vulnerable groups);</p> <p>2.2.2. Cooperate on the development and implementation of new approaches in the area of free legal aid provision, contributing to the efficiency, transparency and accessibility of state services. This may include, as relevant, the development of sectoral laws, bylaws, regulations, policy papers, thematic policy research reports, or other outputs;</p> <p>2.2.3. Coordinate activities and cooperate in increasing citizen awareness about human rights, obtaining legal aid, and digital services, facilitate citizen-consultations, and cooperate on the development of citizen-support mechanisms;</p> <p>2.2.4. Promote (where possible and secure) best practices in inclusive access to justice, legal</p>	<p>2.1.4. Підвищення якості надання безоплатної правової допомоги, зокрема шляхом удосконалення стандартів якості надання безоплатної правової допомоги та інструментів моніторингу та забезпечення їх дотримання;</p> <p>2.1.5. Розбудова спроможності системи надання безоплатної правової допомоги застосовувати альтернативні способи вирішення спорів для захисту прав вразливих груп населення, зокрема – медіації.</p> <p>2.2. Для реалізації співпраці у вищезгаданих сферах Сторони домовились:</p> <p>2.2.1. Спільно розробляти та впроваджувати заходи з розвитку спроможності для Координаційного центру та його територіальних відділень – регіональних та місцевих центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги. Забезпечувати використання матеріалів, порядку денного, підходів та результатів, досягнутих завдяки застосуванню правозахисних підходів (включаючи фокус на досягнення рівних прав та можливостей для жінок та чоловіків та дотримання прав людей, що належать до вразливих категорій населення).</p> <p>2.2.2. Співпрацювати задля розвитку та впровадження нових підходів у сфері надання безоплатної правової допомоги, роблячи внесок у підвищення ефективності, прозорості та доступності державних послуг. Це може включати, за необхідності, розробку тематичних законопроектів, підзаконних актів, положень, документів, політик, тематичних досліджень та інших документів.</p> <p>2.2.3. Координувати заходи та співпрацювати з питань підвищення поінформованості громадян з питань захисту прав людини, отримання правової допомоги та цифрових послуг; сприяти проведенню громадських консультацій, та співпрацювати у розробці механізмів підтримки громадян.</p> <p>2.2.4. Просувати, де це можливо та безпечно, найкращі практики інклюзивного доступу до</p>
---	---

Координаційний
центр з наданням
правової допомоги

<p>empowerment and free legal aid, while engaging a wide range of stakeholders in the search for optimal solutions;</p> <p>2.2.5. Consult with and enable inputs from national and international experts, researcher teams and solution-generating centres to adapt good international practices to the Ukrainian context;</p> <p>2.2.6. Jointly organize events (such as forums, conferences, expert roundtables, working group sessions, and consultations) themed on legal aid and related topics;</p> <p>2.2.7. Co-design and co-implement projects and initiatives that cover all of the above-noted cooperation areas, including with the assistance of other national or international stakeholders and partners from the government, business or civil society sectors.</p> <p>2.3 The list above is non-exhaustive and may be expanded as needs arise, based on mutual consent of the Parties.</p>	<p>правосуддя, розширення правових можливостей та безоплатної правової допомоги, залучаючи широкий спектр заінтересованих сторін до пошуку оптимальних рішень.</p> <p>2.2.5. Консультуватися та забезпечувати внески від національних та міжнародних експертів, дослідницьких команд та центрів розробки рішень з метою адаптації міжнародних практик до українського контексту.</p> <p>2.2.6. Спільно організовувати заходи (форуми, конференції, експертні круглі столи, сесії робочих груп, консультації та інші) з питань, пов'язаних з правовою допомогою та пов'язаних тем.</p> <p>2.2.7. Спільно розробляти та впроваджувати проекти та ініціативи, які охоплюють всі вище зазначені сфери співпраці, включаючи ті, що потребують залучення інших національних та міжнародних заінтересованих сторін та партнерів з уряду, бізнесу та громадського сектору.</p> <p>2.3. Сфери та перелік діяльності щодо об'єднання спільних зусиль Сторін не обмежуються зазначеним вище та можуть бути розширеними за згодою Сторін.</p>
<p align="center">Article III Consultation and Exchange of Information</p>	<p align="center">Стаття III Консультації та обмін інформацією</p>
<p>3.1 The Parties shall, on a regular basis, keep each other informed of and consult on matters of common interest, which in their opinion are likely to lead to mutual collaboration.</p> <p>3.2 The handling of information shall be in conformity with the legislation of Ukraine and the United Nations policy on confidentiality.</p> <p>3.3 Consultation and exchange of information and documents shall be without prejudice to arrangements that may be required to safeguard the confidential and restricted character of certain information and documents. Such arrangements will survive the termination of this MOU and of any agreements signed by the Parties within the scope of this collaboration.</p>	<p>3.1 Сторони мають регулярно обмінюватися інформацією та проводити консультації з питань, що становлять спільний інтерес, та які, на їхню думку, можуть призвести до співпраці.</p> <p>3.2 Поводження з інформацією відповідатиме законодавству України та політиці ООН щодо конфіденційності.</p> <p>3.3 Консультації й обмін інформацією та документами мають проводитися без порушення заходів, які можуть бути необхідними для захисту інформації та документів з обмеженим доступом і конфіденційного характеру. Дія таких заходів не припиняється після зупинення чинності Меморандуму та будь-яких інших угод, підписаних Сторонами в рамках цієї співпраці.</p>

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

<p>3.4 The Parties shall, at such intervals as deemed appropriate, convene meetings to review the progress of activities being carried out under the present MOU, and to plan future activities.</p> <p>3.5 The Parties may invite each other to send observers to meetings or conferences convened by them or under their auspices in which, in the opinion of either party, the other may have an interest. Invitations shall be subject to the procedures applicable to such meetings or conferences.</p>	<p>3.4 Сторони мають проводити зустрічі з необхідною періодичністю для перегляду стану виконаних заходів у рамках цього Меморандуму, а також для планування подальшої діяльності.</p> <p>3.5 Сторони можуть запрошувати надсилати спостерігачів одна одній на збори або конференції, організовані ними або за їх підтримки, в яких вони можуть бути зацікавлені. Участь представників регулюється відповідними правилами, прийнятими для проведення цих зборів або конференцій.</p>
<p style="text-align: center;">Article IV Implementation of the MOU</p> <p>4.1 It is understood that all activities will be carried out on the basis of project documents agreed between UNDP and the Coordination Centre, and in accordance with the applicable UNDP regulations, rules and directives, while also being in accordance with the legislation of Ukraine.</p> <p>4.2 Neither Party shall be an agent, representative or joint partner of the other Party. Neither Party shall enter into any contract or commitment on behalf of the other Party.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття IV Реалізація Меморандуму</p> <p>4.1 Очікується, що всі заходи виконуватимуться на основі проєктних документів, які погоджені між ПРООН та Координаційним центром, відповідно до чинних процедур, правил і директив ПРООН, а також з дотриманням чинного законодавства України.</p> <p>4.2 Жодна зі Сторін не виступає агентом, представником або асоційованим партнером іншої Сторони. Жодна зі Сторін не укладатиме контракт або не братиме зобов'язання від імені іншої Сторони.</p>
<p style="text-align: center;">Article V Use of Name and Emblem</p> <p>5.1 Neither Party shall use the name, emblem or trademarks of the other Party, or any of its subsidiaries, and/or affiliates, or any abbreviation thereof, without the express prior written approval of the other Party in each case. In no event will authorization to use the UNDP / Coordination Centre name or emblem, or any abbreviation thereof, be granted for commercial purposes, or for use in any manner that suggests an endorsement by UNDP / Coordination Centre of Partner services.</p> <p>5.2 The Coordination Centre acknowledges that it is familiar with UNDP's ideals and objectives and recognizes that its name and emblem may not be associated with any political or sectarian cause, or otherwise used in a manner inconsistent with the status, reputation and neutrality of UNDP.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття V Використання назви та логотипа</p> <p>5.1 Жодна зі Сторін не використовуватиме назву, логотип чи фірмовий знак іншої Сторони або їх дочірніх організацій чи підрозділів, а також будь-яку аббревіатуру, без отримання письмової згоди іншої Сторони в кожному випадку. У жодному випадку дозвіл на використання назви чи логотипу ПРООН / Координаційного центру, а також будь-якої їхньої аббревіатури, не може бути використаний для їх застосування у комерційних цілях або будь-яким чином вказувати, що ПРООН / Координаційний центр підтримує діяльність партнера.</p> <p>5.2 Координаційний центр підтверджує свою обізнаність із принципами та цілями ПРООН та усвідомлює, що назва та логотип ПРООН не можуть бути пов'язані з будь-якою політичною чи релігійною діяльністю, а також використані будь-</p>

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

<p>5.3 The Parties agree to recognize and acknowledge this partnership, as appropriate. To this end, the Parties shall consult with each other concerning the manner and form of such recognition and acknowledgement.</p>	<p>яким іншим чином, що не відповідає статусу, репутації або нейтралітету ПРООН.</p> <p>5.3 Сторони погоджуються визнати та належним чином підтвердити своє партнерство. З цією метою Сторони проведуть консультації щодо способу та форми такого визнання та підтвердження.</p>
<p style="text-align: center;">Article VI Term, Termination, Renewal and Amendment</p> <p>6.1 The proposed cooperation under this MOU is non-exclusive and shall have an initial term of five years from the Effective Date, as defined in Article XI, unless terminated earlier by either Party upon two months' notice in writing to the other Party. The Parties may agree to extend this MOU in writing for subsequent periods as necessary.</p> <p>6.2 In the event of the termination of this MOU, any project cooperation agreements and any project documents concluded pursuant to this MOU may also be terminated in accordance with the termination provisions contained in such agreements. In such a case, the Parties shall take the necessary steps to ensure that the activities carried out under the MOU, cost-sharing agreements, and project documents are brought to a prompt and orderly conclusion.</p> <p>6.3 This MOU may be amended only by the mutual written agreement of the Parties in the form of protocols constituting an inalienable part of the MOU.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття VI Строк дії, припинення та внесення змін</p> <p>6.1 Співробітництво у рамках цього Меморандуму не є обмеженим і триватиме п'ять років з дня набуття ним чинності, як зазначено у статті XI, якщо не буде припинено раніше однією зі Сторін за умови письмового попередження другої Сторони за два місяці. Сторони можуть домовитися письмово про подовження Меморандуму на наступний період у випадку необхідності.</p> <p>6.2 У випадку припинення дії Меморандуму будь-які угоди про співпрацю та будь-які проектні документи, що укладені відповідно до цього Меморандуму, можуть також бути припинені відповідно до умов про припинення, про які зазначено у цих документах. У такому разі Сторони повинні вжити всіх необхідних заходів, щоб забезпечити належне завершення всіх видів діяльності, які виконувалися відповідно до цього Меморандуму, угод про співфінансування та проектних документів.</p> <p>6.3 Сторони можуть вносити зміни до цього Меморандуму лише за взаємною письмовою згодою у формі протоколів, які становитимуть невід'ємну частину цього Меморандуму.</p>
<p style="text-align: center;">Article VII Notices and Legal Addresses</p> <p>Any notice or request required or permitted to be given or made under this MOU shall be in writing. Such notice or request shall be deemed to have been duly given or made when it has been delivered by hand, certified mail, overnight courier, telex, e-mail or cable to the address specified below or to such other address as shall be hereafter notified.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття VII Повідомлення та юридичні адреси</p> <p>Будь-які повідомлення або вимоги, які необхідні або передбачені цим Меморандумом, мають бути надані у письмовому вигляді. Такі повідомлення або вимоги вважатимуться наданими належним чином за умови їх доставки особисто в руки, рекомендованим відправленням, кур'єрською службою доставки на наступний день, телексом, електронною поштою або телеграмою на адресу,</p>

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

<p>For UNDP:</p> <p>Dafina Gercheva UNDP Resident Representative 1 Klovsky Uzviz, Kyiv, 01021, Ukraine Tel: +38 044 253 93 63 E-mail: registry@un.org.ua, communications@undp.org.ua</p> <p>For the Coordination Centre:</p> <p>Oleksandr Baranov The Director of the Coordination Centre for Legal Aid Provision, a.i. 73 Sichovyh Streltsiv str, Kyiv, 04053, Ukraine Tel: +38 044 486 77 45 E-mail: info@legalaid.gov.ua</p>	<p>яку зазначено нижче, або іншу адресу, про яку має бути повідомлено додатково.</p> <p>Для ПРООН:</p> <p>Дафіна Герчева Постійна представниця ПРООН в Україні вул. Кловський узвіз, 1, Київ, 01021, Україна Тел: +38 044 253 93 63 E-mail: registry@un.org.ua, communications@undp.org.ua</p> <p>Для Координаційного центру</p> <p>Олександр Баранов, в.о. директора Координаційного центру з надання правової допомоги вул. Січових Стрільців, 73, Київ, 04053, Україна Тел: +38 044 486 77 45 E-mail: info@legalaid.gov.ua</p>
<p>Article VIII Settlement of Disputes</p> <p>Any disputes between the Parties arising out of or relating to this MOU shall be settled amicably by the Parties.</p>	<p>Стаття VIII Врегулювання спорів</p> <p>Будь-які спори між Сторонами, що мають відношення або виникли у результаті виконання заходів відповідно до цього Меморандуму, мають бути вирішені Сторонами шляхом переговорів.</p>
<p>Article IX Miscellaneous</p> <p>This MOU and any related agreements and project document comprise the complete understanding of the Parties in respect of the subject matter in this MOU, and supersede all prior agreements relating to the same subject matter. Failure by either Party to enforce a provision of this MOU shall not constitute a waiver of that or any other provision of this MOU. The invalidity or unenforceability of any provision of this MOU shall not affect the validity or enforceability of any other provision of the MOU.</p>	<p>Стаття IX Різне</p> <p>Цей Меморандум та будь-які інші угоди та проектні документи містять повне розуміння Сторін щодо суті цього Меморандуму та відмінюють усі попередні угоди щодо такої суті. Нездатність однієї зі Сторін забезпечити виконання положення цього Меморандуму не призводить до скасування цього або інших положень Меморандуму. Недійсність або неможливість виконати будь-яке положення Меморандуму не впливають на дійсність або можливість виконання будь-якого іншого положення цього Меморандуму.</p>
<p>Article X Privileges and Immunities</p> <p>Nothing in or relating to this MOU shall be deemed a waiver, express, or implied, of any of the privileges</p>	<p>Стаття X Привілеї та імунітети</p> <p>Ніщо, що стосується цього Меморандуму, не вважається відмовою, вираженою або неявною, від</p>

Координаційний
центр з надання
правової допомоги

and immunities of the United Nations, including its subsidiary organs.	будь-яких привілеїв та імунітетів Організації Об'єднаних Націй, включаючи її допоміжні органи.
<p style="text-align: center;">Article XI Effectiveness</p> <p>This MOU is signed in two counterparts, each of which shall be deemed an original, and both of which duly executed shall constitute one entire document, which shall enter into force and effect on the date on which it is duly signed by both Parties.</p> <p>IN WITNESS WHEREOF, the duly authorized representatives of the Parties affix their signatures below.</p>	<p style="text-align: center;">Стаття XI Набуття чинності</p> <p>Цей Меморандум підписаний у двох екземплярах, кожен з яких вважається оригіналом і обидва з яких, оформлені належним чином, складають один цілісний документ і вступають у силу з дня його належного підписання обома Сторонами.</p> <p>НА ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВИЩЕЗНАЧЕНОГО, повноважні представники сторін ставлять свої підписи нижче.</p>

On behalf of the United Nations Development Programme:

UNDP Resident Representative in Ukraine

Dafina Gercheva

Від імені Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй:

Постійна представниця ПРООН в Україні

Дафіна Герчева

Date/Дата: 16.03 2021

On behalf of the Coordination Centre for Legal Aid Provision

The Director, a.i.

Oleksandr Baranov

Від імені Координаційного центру з надання правової допомоги:

В.о. директора Координаційного центру з надання правової допомоги

Олександр Баранов

Date/Дата: 16.03 2021